

40 000 km Fiatem Panda 1000 Fire CLX

Kwadratowy, praktyczny, dobry?

Fiat Panda nigdy nie odmówił posłuszeństwa podczas 40 000-kilometrowego znoju. Jednak drobne defekty często szarpały nerwy testujących.

Będziesz jeździć supertanio – obiecuje reklama Fiata wszystkim, którzy świadomie zrezygnują z symboli statusu i potrzebę przemieszczania się zechcą zaspokoić przy pomocy Pandy. Rzeczywiście, na rynku nie znajdziemy zbyt dużo zagranicznych samocho-

dów, które w tak niewielkim stopniu obciążają budżet domowy – pod warunkiem, że nic się w nich nie zepsuje.

Jednak powodzenia, jakim cieszy się Panda już od 13 lat, nie da się wyjaśnić wyłącznie stosunkowo niską ceną. Genialnie prosty, ograni-

czony do niezbędnych funkcji i elementów środków transportu pozwala wielu ludziom na zdemonstrowanie określonego światopoglądu.

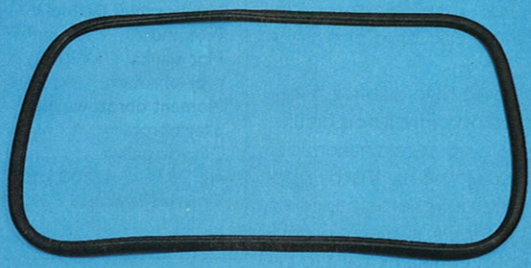
Nie każdy jednak może się pogodzić z minimalistyczną filozofią, za którą idzie równie minimalne wyposażenie z zakresu bezpieczeństwa: pasy bezpieczeństwa oraz dwa zagłówki – i to wszystko. Nosem kręcili zwłaszcza ci członkowie redakcji, którzy lubią zachwycać się wymyślnymi szczegółami wyposażenia. Nie mogli się powstrzymać od wpisania do dzienniczka testu uwag na temat archaiczności wyglądającego wnętrza z dużą ilością nagiej blachy czy też od narzekania na popielniczkę, która przechylała się w dół podczas gaszenia w niej papierosa.

Niewiele też podniosły komfort płatne dodatki. Fiat Panda 1000 Fire CLX próbował zdobyć nowych sympatyków jedynie radiem Blaupunkt Bremen SQR 49 oraz prawnym lustrem zewnętrznym za

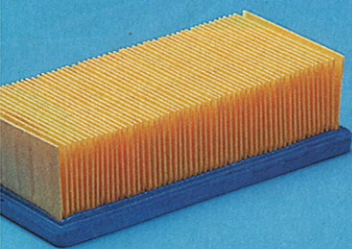
Na końcu długiej drogi: W ciągu niecałego roku Fiat Panda przejechał 40 000 km

42 334 km: Katalizator redukuje zawartość CO w mniejszym stopniu niż należy. Wymieniono katalizator

4 068 km: Z powodu silnego przecieku wymieniono uszczelkę przedniej szyby

22 147 i 38 306 km: Podczas przeglądów zgodnie z instrukcją wymieniano filtr powietrza

22 147 i 38 306 km: Przy okazji przeglądu wymieniano zawsze także świece zapłonowe

22 147 i 38 306 km: Po każdym 20 000 km do wymiany nadawał się również filtr paliwa

22 147 i 38 306 km: Przy wymianie oleju silnikowego wymieniano także jego filtr

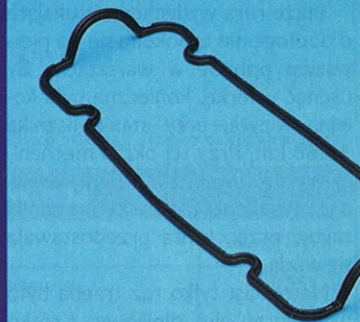
85 marek. Koszty radioodtworacza, wraz z konsolą, głośnikami, anteną i montażem wyniosły 1 124,20 marki. W ten sposób cena testowanej Pandy wzrosła z 13 800 marek do 15 009,20.

Oczywiście, istnieją też tańsze modele. Pandę 1000 z silnikiem o mocy 45 KM można było w kwietniu ubiegłego roku kupić także bez regulowanego katalizatora – już od 11 600 marek. Jednak oszczędzanie kosztem środowiska nie wchodziło dla nas w rachubę. Obecnie Fiat oferuje już – przynajmniej w Niemczech – Pandę wyłącznie z trójdrożnym katalizatorem. Znikła z cenników także wersja z 34-konnym silnikiem.

Gdy 10 kwietnia zeszłego roku nowy Fiat z 869 km na liczniku pojawił się na redakcyjnym parking, wydłużyły się twarze sympatyków Pandy. Testowany samochód potwierdził bowiem wszystkie uprzedzenia głoszące, że Włosi montują swe pojazdy dość niechlujnie. Lista usterek, które auto miało od samego początku albo które wystąpiły w

38 306 km: Podczas drugiego przeglądu założono także nowy pasek klinowy

22 147 i 38 306 km: Po wyregulowaniu zaworów mechanicy założyli nową uszczelkę pokrywę zaworów

40 000 km Fiatem Panda 1000 Fire CLX

Mała Panda na wielkiej trasie. Postój w Danii, przy moście prowadzącym na wyspę Møn

ciągu pierwszych kilku tygodni, jest dość długa: niedokładnie dopasowana uszczelka przedniej szyby, trudności z przełączaniem biegów i zamykaniem drzwi, rura wydechowa stukająca o podłogę, nierówna praca silnika na biegu jałowym oraz liczne odgłosy skrzypienia i grzechotania.

Z powodu tych usterek Panda pięciokrotnie znalazła się w warsztacie, jeszcze przed przeglądem przypadającym po 20 000 km – często i tak niewiele to pomagało. Jak pokazuje tabela, niektóre z niedomagań – jak na przykład trudności z włączaniem biegów – towarzyszyły samochodowi przez cały dystans testu.

Także rura wydechowa stukająca o podłogę nie uspokoiła się po pierwszym pobycie w warsztacie. By usunąć usterkę, konieczna była kolejna wizyta, przy stanie licznika 4 068 km. Przy tej okazji mechanicy wyregulowali także zamki drzwi oraz wymienili uszczelkę przedniej szyby, przez którą przedostawała się woda.

Natomiast tylko raz trzeba było uzupełniać olej silnikowy. Krótko przed pierwszym przeglądem Panda „zażądała” pół litra drogocennego płynu. Potem w zupełności wystarczyły wymiany oleju zgodne z planem.

Mimo to konserwacja Fiata Pandy

Marsz przez wodę! Fiat oczekujący na prom z Puttgarden do Rødbyhavn

wcale nie wypadła nadzwyczajnie tanio. Za każdy przegląd przypadający co 20 000 km, trzeba się liczyć z wydaniem około 400 marek – podobnie jak na przykład za przegląd Opla Vectry.

Okazało się również, że nawet zgodna z wszelkimi wymogami konserwacji nie może zagwarantować jednego – prawidłowego oczyszczania spalin. Mechanicy w warsztacie mogli zmierzyć zawartość CO w spalinach tylko podczas pracy silnika na biegu jałowym. Także wynik specjalnego badania spalin (ASU) potwierdził pełną sprawność katalizatora. Jednak stosowany przy testach długodystansowych AUTO pomiar spalin według normy amerykańskiej, podczas którego sprawdzane auta muszą zaliczyć na stanowisku kontrolnym określone cykle jazdy, wydobyl prawdę na światło dzienne. Zmierzona zawartość CO w spalinach była prawie dwukrotnie

czędnie. Przeciętnie podczas testu Panda zużywała 6,7 l benzyny bezolowiowej super na 100 km. Na początku testu zużycie wynosiło 6,4 l/100 km i było nieco niższe niż przy końcu, kiedy to Fiat spalał średnio 6,8 l.

Zużycie paliwa okazało się umiarkowane, nawet podczas pamiętnej podróży, w czerwcu ubiegłego roku. Otóż jeden z testujących redaktorów postanowił dać upust swej namiętności do sportów motorowych i w pewien weekend wybrał się na wyścig DTM. Już sam redaktor, mierzący 1,90 m wzrostu i ważący 100 kg, to sporo na auto takie jak Panda. On jednak zabrał ze sobą trzech pasażerów podobnej postury, a w bagażniku upchnięto jeszcze odpowiedni bagaż. Nasz podróżnik stwierdził, że „po takiej jeździe trzeba wykonać parę ćwiczeń gimnastycznych, by kości znów trafiły na swoje dawne miejsce”. Najbar-

Nie, właściciel tego duńskiego zamku nie podróżuje Pandą

większa niż wartość graniczna. Po wymianie katalizatora niedomaganie to zniknęło. Gdyby nie gwarancja, operacja ta kosztowałaby 751,87 marek.

Mimo podobnych usterek, Panda wykazała się znaczną niezawodnością. Zawsze zapalała i ruszała, a podróżowanie wypadło dość osz-

czędnie. Ale ten sam redaktor, który po przejechaniu dłuższej trasy narzekał na szczupłość miejsca i duży hałas, musiał potwierdzić optymalne właściwości Fiata w ruchu miejskim. „Dzięki skrzynkowatemu kształtowi nadwozia z prostą pokrywą silnika, samochód ten jest przejrzysty jak żaden inny”.

Z kolei, niewielkie wymiary zewnętrzne okazały się nagle zaletą. „Można nim wjechać w każdą lukę na parking” – chwalili jeżdżący kwadratowym autem po przepelnionym Berlinie. Jedyne przesadnie wygodniczy narzekali na brak wspomnianego układu kierowniczego.

Jazda Fiatem po mieście byłaby jeszcze przyjemniejsza, gdyby było

40 000 km Fiatem Panda 1000 Fire CLX

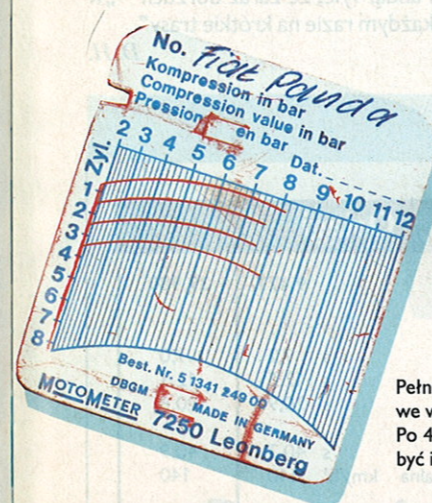
Dwa modele z drobnych elementów: Panda i Atomium w Brukseli

mniej kłopotów z obsługą auta. Wspominaliśmy już, że na całym dystansie testu występowały trudności z włączaniem biegów. Warsztat wielokrotnie zajmował się tą

sprawą, zaś w trakcie przeglądu po 40 000 km wyregulowano dźwignię zmiany biegów, lecz bez większego rezultatu.

Wielu kierowców narzekało także na zbyt blisko siebie leżące pedały. „Jeżeli ktoś ma numer buta większy niż 45, to już zaczyna być problem” – kłął „żyjący na szerokiej stopie” redaktor działu turystycznego.

Podczas jazdy po mieście, przy stanie licznika 28 644 km, wystąpiła jeszcze jedna usterka. W trakcie oczekiwania na światłach, a więc, gdy silnik pracował na biegu jałowym, skrzynia biegów zwracała na siebie uwagę głośnym brzęczeniem.

Pełne sprężanie we wszystkich cylindrach. Po 40 000 km nie powinno być inaczej

Podczas planowych przeglądów dokonywano tylko rutynowych czynności

Odgłos ten zniknął jednak po wciśnięciu pedału sprzęgła. Rozwiązanie zagadki okazało się proste – łożyska wałka sprzęgłowego skrzyni biegów miały zbyt duży luz i grzechotały. Niemieckiemu importerowi Fiatów i warsztatowi to nie przeszkadzało, naprawa nie jest konieczna – brzmiała diagnoza. Skrzynia biegów brzęczała więc nadal.

Dźwięki te nie przeszkadzały również ekspertom od wyceny używanych samochodów z firm Schwacke i Dekra. Rzeczoznawca Schwacke zauważył „lekkie ślady zużycia, ponadprzeciętny przebieg oraz ślad po uderzeniu kamieniem na prawym reflektorze”. Ustalił wartość sprzedaży na 10 400 marek (z radem). Ekspert Dekry wycenił auto tylko na 8 900 marek, między innymi dlatego, że znalazł także ślad po

Usterki

Stan licznika	Naprawy	Koszty/DM
1 813	Rura wydechowa stukła o podłogę samochodu; ustawiono rurę i dokręcono obejmę	*
3 406	Drzwi kierowcy źle się domykają; wyregulowano zamek drzwi	*
4 068	Przeciek pod przednią szybą; wyjęto i powtórnie zamontowano przednią szybę, wymieniono uszczelkę (gwarancja) Rura wydechowa ponownie stukła; rurę wydechową ustawiono (gwarancja) Drzwi ciężko się zamykają i otwierają; wyregulowano zamki drzwi (gwarancja)	(158,91) (22,12) (11,06)
5 257	Nierówna praca silnika na biegu jałowym; wyregulowano kąt wyprzedzenia zapłonu i bieg jałowy (gwarancja) Trudności z włączaniem biegów; wyregulowano sprzęgło (gwarancja)	(16,58) (11,06)
11 399	Zamek pokrywy silnika blokuje się; wyregulowano zamek	*
28 644	Hałas ze skrzyni biegów; sprawdzono łożyska skrzyni biegów (bez rezultatu)	
32 911	Brakuje nakrętki mocującej wentylator; założono brakującą nakrętkę	*
34 380	Zamek pokrywy silnika blokuje się; ponownie wyregulowano zamek	*
35 169	Nie działa prawe światło stop; wymieniono żarówkę 12 V 21 W	4,65*
36 773	Antena nie chce się wysuwać; uruchomiono przy pomocy płynu rozmrzającego	*
38 306	Trudności z włączaniem biegów; regulacja dźwigni przy okazji przeglądu po 40 000 km (bezpłatnie)	
42 334	Zbyt wysoka zawartość CO w spalinach; wymieniono katalizator	(751,87)

* = naprawa we własnym zakresie, wartości w nawiasach oznaczają naprawy objęte gwarancją

Konserwacja

Stan licznika	Przeglądy serwisowe i naprawy	Koszty/DM
18 189	Uzupełniono 0,5 l oleju silnikowego	5,95*
22 147	Przegląd po 20 000 km; wymiana oleju silnikowego wraz z wymianą świec zapłonowych, filtrów oleju, powietrza i paliwa oraz uszczelki pokrywy zaworów	388,99
35 177	Cztery opony zimowe Kléber C14 M+S o wymiarach 135 R 13 69 Q; Montaż, wyważenie i ciężarki kół	484,00 100,00
38 306	Przegląd po 40 000 km; wymiana oleju silnikowego wraz z wymianą świec zapłonowych, filtrów oleju, powietrza i paliwa oraz paska klinowego i uszczelki pokrywy zaworów	446,73

* = naprawa we własnym zakresie

Spadek wartości po przejechaniu 40 000 km

Cena nowego samochodu
w dniu 10.04.1992¹
15 009

Spadek wartości
w procentach

Szacowana wartość
sprzedaży na
dzień 29.01.1993²
9 650

36

Proste życie:
Podróżowanie
Pandą, spanie
w namiocie

uderzeniu kamieniem na przedniej szybie i zakwalifikował ją do wymiany. Żaden z ekspertów nie stwierdził defektu katalizatora.

Rzeczoznawca Dekry ustalił wartość odsprzedaży do dealera na 7 400 marek. Posiadacze Pandy, którzy woleliby sami zainkasować 1 500-markową marżę, powinni raczej sprzedać samochód prywatnie.

A może lepiej w ogóle go zatrzymać? Kto wie, czy z czasem nie ugruntuje się przekonanie, które często decyduje o zakupie Pandy – „Większego samochodu nie potrzebuje żaden człowiek”. Podobny wniosek wysunął też redaktor naczelny, który także chętnie jeździł Pandą. Tyle, że zaraz dorzucił – „w każdym razie na krótkie trasy”.

D. H.

1 = wszystkie ceny w markach. Aktualna cena wraz z wyposażeniem dodatkowym wynosi 15 156 marek. Stan na 14 stycznia 1993.
2 = Wartość średnia z wyceny firm Schwacke i Dekra
3 = W odniesieniu do ceny nowego samochodu w 1992 roku

AUTO Test długodystansowy – Fiat Panda 1000 Fire CLX

Dane techniczne

Napęd

Silnik rzędowy, czterocylindrowy, umieszczony poprzecznie z przodu, elektroniczny centralny wtrysk paliwa (Bosch Mono-Jetronic), wałek rozrządu w głowicy (napęd paskiem zębatym). Moc 33 kW (45 KM) przy 5 250 obr/min, moment obrotowy 74 Nm przy 3 250 obr/min. Pojemność skokowa 999 cm³, średnica cylindra x skok tłoka 70,0 x 64,9 mm. Stopień sprężania 9,0:1. Napęd na przednie koła, pięciobiegowa skrzynia biegów.

Podwozie

Niezależne zawieszenie kół, z przodu na kolumnach McPhersona i dolnych wahaczach poprzecznych, z tyłu zespolona oś skrętna w kształcie litery omega, z wahaczami wzdłużnymi i sprężynami śrubowymi. Układ kierowniczy bez wspomagania, z przekładnią zębatkową. Koło skrętu w prawo/w lewo 9,88/10,20. Hamulce z przodu tarczowe, z tyłu bębnowe, wspomaganie siły hamowania.

Wymiary i ciężary

Długość x szerokość x wysokość 3 408 x 1 494 x 1 420 mm, rozstaw osi 2 159 mm, powierzchnia podwozia 5,09 m², ciężar własny/ładowność 726/424 kg, pojemność bagażnika 270 l. Ciężar ciągnięty hamowany/niehamowany 750/385 kg, obciążenie dachu 50 kg.

Zużycie benzyny bezołowiowej super wg DIN

przy 90 km/h 4,9 l/100 km
przy 120 km/h 7,0 l/100 km
w ruchu miejskim 6,7 l/100 km

Osiągi

Stan licznika 9 477 39 980

Przyspieszenie

0 – 60 km/h	s 7,2	7,0
0 – 80 km/h	s 12,5	12,3
0 – 100 km/h	s 20,9	20,8
1 km ze startu zatrzymanego	s 40,7	40,9
Prędkość maksymalna	km/h ¹ 140	140

Elastyczność

60 – 100 km/h (IV bieg)	s 26,6	24,7
60 – 100 km/h (V bieg)	s 34,6	32,1

Droga hamowania

ze 100 km/h na zimno	m 51,9	48,0
opóźnienie	m/s ² 7,43	8,03
ze 100 km/h na ciepło	m 50,3	47,0
opóźnienie	m/s ² 7,67	8,14

Poziom hałasu wewnątrz pojazdu

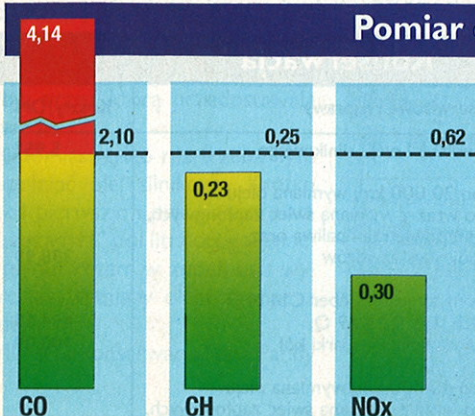
na biegu jałowym	dB(A) 51	50
przy 50 km/h	dB(A) 67	68
przy 100 km/h	dB(A) 74	74
przy 120 km/h	dB(A) 77	76

Zużycie paliwa podczas testu

minimalne	l/100 km 5,7	5,9
maksymalne	l/100 km 7,1	9,1
przeciętne	l/100 km 6,4	6,8
zasięg	km 625	588
(pojemność zbiornika paliwa 40 l)		

¹ dane fabryczne

Pomiar emisji spalin

Bawarski TÜV na swym stanowisku kontrolnym sprawdzał, czy trójdrożny katalizator Fiata Pandy po 40 000 km nadal przepiśowo funkcjonuje. Według normy kontrolnej EPA 75 do załącznika XXIII StVZO należy mierzyć skład spalin podczas określonych cykli jazdy. Okazało się, że zawartość tlenu węgla (CO) była dwukrotnie wyższa niż dopuszczalna wartość graniczna. Przyczyną była jedynie 50-procentowa sprawność katalizatora. Mimo to, Panda pomyślnie przeszła tzw. specjalne badanie spalin (ASU), gdyż jest ono mierzone tylko podczas pracy silnika na biegu jałowym.

Wartości graniczne wg normy amerykańskiej z 1987 roku.

Wszystkie wartości w gramach na kilometr. CO = tlenek węgla, CH = węglowodory, NOx = tlenki azotu